

DEBRECENI EGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCS

***KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI
KONFERENCIA***

REZÜMÉ KÖTET

Debrecen, 2022. április 27.

*A konferencia az EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007 azonosító számú
„Tehetségből fiatal kutató” – A kutatói életpályát támogató tevékenységek
a felsőoktatásban c. projekt támogatásával valósult meg.*

A konferencia fővédnöke:

Prof. Dr. Pető Károly
dékán

Szerkesztette:

Dr. Dajnoki Krisztina
Várnagy Edina
Dr. Szöllősi László

A KONFERENCIA PROGRAMJA

- 07:30–08:00 ZÁRT ÜLÉS** *(TVK épület Tanácsterem)*
Tájékoztató a bíráló bizottságok elnökei és titkárai részére.
- 08:00–08:20 MEGNYITÓ** *(TVK épület, 104. előadó)*
Prof. Dr. Pető Károly, dékán
Dr. Dajnoki Krisztina, kari TDT elnök
- 08:20-08:30 SZÜNET**
- 08:30–12:00 TAGOZATI ÜLÉSEK**
- Kereskedelem és marketing tagozat**
(TVK épület, 12. előadó)
- Nemzetközi és vállalati gazdaságtan tagozat**
(TVK épület, 10. előadó)
- Sportmenedzsment tagozat**
(TVK épület, 104. előadó)
- Vezetés-szervezés és HR tagozat**
(TVK épület, 13. előadó)
- DETEP tagozat** *(TVK épület, 109. előadó)*
- 12:00–13:00 EBÉDSZÜNET** *(Kazánház)*
A diákkörös hallgatók, a konzulensek, a bíráló bizottsági tagok és a meghívott vendégek számára.
- 13:00–14:00 ZÁRT ÜLÉS** *(TVK épület Tanácsterem)*
A bíráló bizottságok elnökei és titkárai részvételével.
- 15:00–15:30 EREDMÉNYHIRDETÉS ÉS A KONFERENCIA ZÁRÁSA** *(TVK épület, 104. előadó)*
Prof. Dr. Pető Károly, dékán
Prof. Dr. Balogh Péter, IKDI vezető
Dr. Dajnoki Krisztina, kari TDT elnök

KERESKEDELEM ÉS MARKETING TAGOZAT

(TVK épület, 12. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Kiss Marietta**, egyetemi docens
Társelnök: **Gyarmati Gábor**, cégvezető (Ripassa Kft.)
Titkár: **Farkas Noémi Dóra**, doktorandusz
Tagok: **Dr. Földi Kata**, főiskolai docens
Dr. Kontor Enikő, egyetemi docens
Dr. Szűcs Róbert Sándor, egyetemi docens

Előadók:

08:30 **Berencsi Alexa**

Marketing MSc, II. évfolyam

A cukros üdítőitalok fogyasztói megítélésének és piaci helyzetének vizsgálata

Konzulens: Dr. Fehér András, adjunktus

08:50 **Boros Henrietta Mónika**

Marketing MSc, I. évfolyam

Hagyományos jellegű és internetes információforrások szerepének kvantitatív vizsgálata az egyetemisták egészségtudatos táplálkozásában

Konzulens: Dr. Fehér András, adjunktus

09:10 **Czupper Zsófia**

Kereskedelem és marketing BA, III. évfolyam

Síófok kulturális és gasztronómiai vonzerejének marketing lehetőségei

Konzulens: Prof. Dr. Szakály Zoltán, egyetemi tanár

09:30 **Oláh Bettina**

Ellátásilánc-menedzsment MA, II. évfolyam

Sportfogyasztási szokások vizsgálata a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar hallgatóinak körében

Konzulens: Dr. Szűcs István, egyetemi docens

Dr. Mihály-Karnai Laura, adjunktus

09:50 **Török Barbara**

Kereskedelem és marketing BA, III. évfolyam

***Magyar és spanyol nemzetiségű fogyasztók szokásainak,
véleményeinek összehasonlítása a fenntarthatóság kapcsán***

Konzulens: Bakosné Dr. Kiss Virág Ágnes, adjunktus

10:10 **Vereb Zsófia Dorka**

Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás MA, II. évfolyam

Az etikus címkék összehasonlító vizsgálata

Konzulens: Tóth Eszter, tanársegéd

NEMZETKÖZI ÉS VÁLLALATI GAZDASÁGTAN TAGOZAT
(TVK épület, 10. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Erdely László**, egyetemi docens
Társelnök: **dr. Szabó János József**, pénzügyőr alezredes, rendészeti referens (Nemzeti Adó- és Vámhivatal)
Titkár: **Szóllós-Tóth Andrea**, doktorandusz
Tagok: **Dr. Bittner Beáta**, adjunktus
Dr. Csipkés Margit, egyetemi docens
Dr. Kovács Krisztián, adjunktus
Dr. Sigér Fruzsina, adjunktus
Dr. Trón Zsuzsanna, adjunktus

Előadók:

08:30 **Csunyó Noémi**

Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás MA, II. évfolyam

Az Oroszországgal és Kínával szemben fennálló globális politikai konfliktusok gazdasági vonatkozásai

Konzulens: Dr. Kőmíves Péter Miklós, adjunktus

08:50 **Filep Boglárka**

Vállalkozásfejlesztés MSc, I. évfolyam

A regeneratív mezőgazdaság definíciójának meghatározása szakirodalmi források felhasználásával

Konzulensek: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár
Dr. Gabnai Zoltán, adjunktus

09:10 **Kavalecz László Máté**

Nemzetközi gazdálkodás BA, III. évfolyam

Az Európai Unió és Kína kapcsolatainak geopolitikai vizsgálata – Fókuszban a kereskedelem

Konzulens: Dr. Tőkés Tibor, egyetemi docens

09:30 **Nouar Dalila**

Vállalkozásfejlesztés MSc, II. évfolyam

A kis-és középvállalkozások többdimenziós hatékonyságának elemzése, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye KKV példáján keresztül

Konzulens: Dr. Popovics Péter András, egyetemi docens

09:50 **Tarnóczy Tamara Dóra**

Nemzetközi gazdálkodás BA, II. évfolyam

***Az LMBT tolerancia és a gazdasági fejlődés közötti összefüggés
Közép-Európában***

Konzulensek: Dr. Czeglédi Pál, egyetemi docens

Dr. Karcagi-Kováts Andrea, egyetemi docens

10:10 **Tarnóczy Tamás Bence**

Vállalkozásfejlesztés MSc, II. évfolyam

***Miért érdemes a városoknak több lábon állni gazdasági
szempontból? – A magyarországi nagyvárosok gazdasági
teljesítményének és szerkezeti koncentrációjának összefüggés
elemzése.***

Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus

10:30 **Tóth Boglárka**

Vállalkozásfejlesztés MSc, I. évfolyam

***A körforgásos gazdaság fogalmának szakirodalmi
feltérképezése***

Konzulensek: Dr. Nagy Adrián Szilárd, egyetemi docens

Kovács Tünde Zita, doktorandusz

SPORTMENEDZSMENT TAGOZAT

(TVK épület, 104. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Szabados György Norbert**, egyetemi docens
Társelnök: **Lenténé Dr. Puskás Andrea**, egyetemi docens, mb.
igazgatóhelyettes (DE Sporttudományi Koordinációs Intézet)
Titkár: **Koroknay Zsuzsa**, doktorandusz
Tagok: **Dr. Bíró Melinda**, egyetemi docens
Dr. Kovács Sándor, egyetemi docens
Dr. Soós Mihály, egyetemi docens
Dr. Szalánczi-Bartha Éva Judit, adjunktus

Előadók:

08:30 **Balogh Gergely**

Nemzetközi gazdálkodás BA, I. évfolyam

A magyar e-sport fogyasztók preferenciáinak vizsgálata

Konzulensek: Dr. Lengyel Péter József, egyetemi docens

Dr. Czine Péter, tanársegéd

08:50 **Berkó Fanni Barbara**

Sport- és rekreációs szervezés BSc, III. évfolyam

Kisiskolásokra jellemző szabadidő eltöltési szokások, különös tekintettel a sporttevékenységre

Konzulens: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, egyetemi tanár

09:10 **Horváth Bence Tibor**

Nemzetközi gazdálkodás BA, I. évfolyam

*Miért látogat mérkőzést a magyar futballszurkoló? Preferencia-
vizsgálat a best-worst scaling eljárás alkalmazásán keresztül*

Konzulens: Dr. Czine Péter, tanársegéd

09:30 **Kinczel Antonia**

Sport- és rekreációs szervezés BSc, III. évfolyam

*Utazások és rekreációs tevékenységek az egészség
megőrzésének érdekében*

Konzulens: Prof. Dr. Müller Anetta, egyetemi tanár

09:50 **Litvák Lili**

Sport- és rekreációs szervezés BSc, III. évfolyam

Hallássérültek sportolási szokásai

Konzulens: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, egyetemi tanár

10:10 **Nagy Martina Krisztina**

Sport- és rekreációs szervezés BSc, III. évfolyam

A női labdarúgás jövője és fejlesztési lehetőségei

Magyarországon

Konzulens: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, egyetemi tanár

10:30 **Patai Gergely György**

Sport- és rekreációs szervezés BSc, III. évfolyam

***A tömegkommunikációs eszközök szerepe a sport
globalizációjában***

Konzulens: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, egyetemi tanár

10:50 **Varga Zsófia**

Sport- és rekreációs szervezés BSc, III. évfolyam

Gyermekvédelem a sportban

Konzulens: Dr. Pfau Christa Sára, adjunktus

VEZETÉS-SZERVEZÉS ÉS HR TAGOZAT
(TVK épület, 13. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Prof. Dr. Berde Csaba**, professor emeritus
Társelnök: **Vitos Albert**, munkaerő-közvetítési üzletág vezető
(HSA Kft.)
Titkár: **Szántó Gerda**, doktorandusz
Tagok: **Dr. Gergely Éva**, egyetemi docens
Dr. Kun András István, egyetemi docens
Dr. Ujhelyi Mária, egyetemi docens

Előadók:

08:30 **Arany László**

Vállalkozásfejlesztés MSc, II. évfolyam

A vezetési stílus összehasonlítása és vizsgálata a nagyvállalati és a kkv szektorban a szellemi tevékenységet végző munkavállalók esetében

Konzulens: Dr. Popovics Péter András, egyetemi docens

08:50 **Czeily Tibor**

Emberi erőforrás tanácsadó MA, II. évfolyam

Játékosítás mint alternatív technológia bevezetése a HR-ben

Konzulens: Dr. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens

Dr. Czine Péter, tanársegéd

09:10 **Kiss Anikó**

Emberi erőforrás tanácsadó MA, II. évfolyam

A túlképzettség és a motiváció kapcsolata a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárban

Konzulens: Dr. Kotsis Ágnes, adjunktus

09:30 **Oláh Evelin Zsuzsanna**

Vezetés és szervezés MA, II. évfolyam

A digitalizáció hatása az emberi munkaerőre

Konzulens: Filep Roland, PhD hallgató

09:50 **Tolvaj Márton**

Vezetés és szervezés MA, IV. évfolyam

Többszemponútú döntésmélet a vezetés számára

Konzulens: Dr. Kovács Sándor, egyetemi docens

10:10 **Varga Viktória**

Turizmus-vendéglátás BA, III. évfolyam

Munkahelyi elégedettség mérése egy dél-alföldi mezőgazdasági vállalatnál

Konzulens: Dr. Pierog Anita, egyetemi docens

DETEP TAGOZAT
(TVK épület, 109 előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Prof. Dr. Fenyves Veronika**, egyetemi tanár
Titkár: **Mándy Zsuzsanna**, doktorandusz
Tagok: **Barizsné Dr. Hadházi Edit**, egyetemi docens
Dr. Vargáné Dr. Csobán Katalin, egyetemi docens

Előadók:

10:30 Bánszki Fruzsina Flóra

Gazdálkodási és menedzsment BA, II. évfolyam

A COVID-19 alatti munkavégzés során a munkavállalók vezetőikkel szembeni tulajdonság és kompetencia elvárásai az észak-alföldi régióban multinacionális vállalatoknál

Konzulens: Dr. Pierog Anita, egyetemi docens

10:50 Gulyás Dávid János

Nemzetközi gazdálkodás BA, II. évfolyam

Csevegőrobotok alkalmazása a Customer Service területén

Konzulens: Szendrey Orsolya, külső óraadó

11:10 Nagy Fruzsina

Marketing MSc, II. évfolyam

Online marketing eszközök használatának alakulása Debrecen turizmusában a COVID-19 világjárvány hatására

Konzulens: Dr. Fehér András, adjunktus

11:30 Pelyák Lejla

Vezetés és szervezés MA, I. évfolyam

A munkahelyi jóllét egyes elemeinek megjelenése a hazai kutatásokban

Konzulens: Dr. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens

TDK PÁLYAMUNKÁK ÖSSZEFOGLALÓI

**A VEZETÉSI STÍLUSOK ÖSSZEHASONLÍTÁSA ÉS VIZSGÁLATA A
NAGYVÁLLALATI ÉS A KKV SEKTORBAN A SZELLEMI TEVÉKENYSÉGET
VÉGZŐ MUNKAVÁLLALÓK ESETÉBEN**

Szerző: Arany László, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Popovics Péter András, egyetemi docens

TDK dolgozatomban a vezetési stílusokat hasonlítottam össze és vizsgáltam a nagyvállalati és a kkv szektorban a szellemi tevékenységet végző munkavállalók esetében. A munkám fő célkitűzése a jó vezető képességeinek, tulajdonságainak meghatározása, mind munkavállalói, mind vezetői oldalról, valamint a multinacionális- és nagyvállalatoknál és a kis- és középvállalkozásoknál szükséges vezetői képességek és vezetői viselkedésmód értelmezése, a szükséges vezetési stílus meghatározása a munkavállalók maximális teljesítményének az eléréséhez és ezáltal a vállalkozás sikeres működése és a meghatározott célok teljesítésének érdekében.

5 db hipotézis segítségével vizsgáltam a vezetés különböző területeit. A hipotézisek vizsgálatához online kérdőíves adatgyűjtést alkalmaztam, mellyel a munkavállalói oldalt szólítottam meg, tőlük nyertem információkat. A vezetői oldalról az információk begyűjtése érdekében mélyinterjúkat készítettem.

Hipotéziseim vizsgálatánál statisztikai khi- négyzet próbát és keresztábra elemzést végeztem. Az eredményeket a vizuálisan áttekinthetőség érdekében diagramokon ábrázoltam.

Összességében elmondható, hogy a kkv és a nagyvállalati vezetőknek vannak alaptulajdonságai, melyek általánosnak mondhatóak és vannak olyan speciális képességeik is melyek csak az egyénre jellemzőek. A szellemi munkát végző munkavállalók a kutatásom alapján a demokratikus stílust kedvelik a leginkább. A jó vezető szakmailag képzett, empatikus, alkalmas a pozíciójára, a kollégák felnéznek rá, tanulni tudnak tőle és fejlődni mellette. A jó vezetőnek feladata az alkalmazottak közötti emberi kapcsolatok ápolása és elérni a munkavállalók maximális teljesítményét és elégedettségét, illetve, hogy a szervezetben mindenki tisztában legyen a szervezeti célokkal.

Hipotéziseim bizonyítását három tényező figyelembevételével: a szakirodalom, a kérdőív válaszai és a mélyinterjúk alapján végeztem el.

A MAGYAR E-SPORT FOGYASZTÓK PREFERENCIÁINAK VIZSGÁLATA

Szerző: Balogh Gergely, BA I. évfolyam
Konzulensek: Dr. Lengyel Péter József, egyetemi docens
Dr. Czine Péter, tanársegéd

A videojátékok egyik alágazatába tartozik az e-sport. A legtöbbet vizsgált téma ennek az ágazatnak a motiváló ereje. Kutatásomban arra kerestem a választ, hogy hazánkban mely tulajdonságok a legfontosabbak a felhasználóknak az e-sport játékok kiválasztásában. Az e-sport játékkal szembeni fogyasztói preferenciák vizsgálatához egy nemzetközi téren elterjedt, Best-Worst Scaling-ként ismertté vált preferenciaértékelő eljárást, annak object esetét alkalmaztam. A következő hét szempontot tartottam a legjelentősebbnek: folyamatos hibajavítás, elérhető PC-n, gyakori balansz-változtatások, ingyenes, átlátható felhasználói felület, alacsony gépigény és az időkorlát a meccsekben. A dolgozatom elkészítése során szekunder és primer kutatásokat végeztem. A primer piackutatásomban kvantitatív online kérdőíves megkérdezést alkalmaztam 1088 fő bevonásával.

A válaszadók a folyamatos hibajavításokat tartották a legfontosabb szempontnak. A második és a harmadik legfontosabbnak választott szempont a PC-n való elérhetőség és a gyakori balansz változtatások, amelyek rangsor értékei nagyon közel voltak egymáshoz. Ezeket követte az ingyenesség és az átlátható felhasználói felület, amelyek mutatói ugyancsak kis mértékben tértek el egymástól. Az alacsony gépigény és a meccsek időkorlátja volt a két utolsó szempont a rangsorban.

A preferencia-heterogenitás vizsgálata érdekében az egyén szintű Best-Worst értékekkel további statisztikai elemzéseket végeztem. A végző elemzésemben a K-közép klaszterezési eljárás során kapott három klaszter eredményeit vizsgáltam. Az első klaszterben a magasabb jövedelmű, az e-sporttal kapcsolatos tevékenységekkel sok időt töltő, és a gyakori balansz változtatásokat fontosnak tartó emberek tartoztak. A második klaszterbe inkább a magasabb iskolai végzettségű, alacsonyabb jövedelmű, a PC-t, a gépigényt és az ingyenességet preferáló főleg női válaszadók kerültek. A harmadik klaszterbe a legalacsonyabb iskolai végzettségű, inkább magasabb jövedelmű, az időkorlátot és a felületet előnyben részesítő nagyrészt férfiak tartoztak.

Meg kell jegyezni azonban azt, hogy a jövőben az általam vizsgált preferenciák változhatnak, mivel az e-sport egy nagyon gyorsan fejlődő iparág, ezért a játékosok igényeinek a kielégítéséhez folyamatosan alkalmazkodnia kell az e-sport játék kiadóknak.

A CUKROS ÜDÍTŐITALOK FOGYASZTÓI MEGÍTÉLÉSÉNEK ÉS PIACI HELYZETÉNEK VIZSGÁLATA

Szerző: Berencsi Alexa, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Fehér András, adjunktus

Napjainkban az egészségtudatosság egyre inkább prioritást élvez a fogyasztók vásárlási döntéseiben. Ez a jelenség újabb és újabb kihívásokat gördít az üdítőitalokat gyártó vállalatok elé. Annak érdekében, hogy naprakész választ tudjanak adni a vásárlói igényekre, folyamatosan monitorozniuk kell környezetüket. A makrokörnyezeti trendeken túl figyelembe kell venniük mikrokörnyezetük sajátosságait valamint célcsoportjuk preferenciáira elsődleges iránymutatóként kell tekinteniük.

Kutatásom során elsődleges célkitűzéseim között szerepelt egy olyan szakirodalmi áttekintés elkészítése, mely átfogóan bemutatja az üdítőitalok piacát. Az adat- és információgyűjtés során a makrokörnyezet feltárásához a STEEP modellt, az üdítőitalipari vállalatok versenykörnyezetének elemzéséhez pedig Porter 5 erő modelljét alkalmaztam. A nemzetközi piac áttekintését követően beazonosítottam a hazai piac kulcsszereplőit, ezáltal lehetőségem nyílt az általuk forgalmazott top termékek cukortartalmának és a cukorhelyettesítésre használt technikáknak a vizsgálatára. Ezt követően a gyakorlatban alkalmazott édesítési lehetőségek élettani hatásait vizsgáltam meg.

Primer kutatásom során a fogyasztói meglátások minél sokrétűbb megismerésére törekedtem, ezért különböző kvalitatív és kvantitatív technikákat alkalmaztam. Készítettem egy netnográfiai vizsgálatot, egy fókuszcsoportos beszélgetést és egy kérdőíves megkérdezést. A netnográfiai vizsgálat során az online fogyasztói közösségek megítéléseit és az online média által közvetített üzeneteket vizsgáltam meg. A fókuszcsoportos beszélgetésen a résztvevők cukros és cukormentes üdítőitalokkal kapcsolatos meglátásait igyekeztem feltárni, mely során különböző projektív technikákkal is, mint például szóasszociációval és termék megszemélyesítéssel színesítettem munkámat. A nem reprezentatív és nem véletlenszerű kérdőíves megkérdezésemben a Debreceni Egyetem 502 hallgatóját sikerült bevonnom. A kitöltők relatívan magas száma lehetőséget biztosított számomra, hogy fontos összefüggéseket fedezzek fel. Kérdőívem kielemezése során faktor analízist végeztem, majd az adatredukciót követően főkomponens analízissel folytattam. Végezetül klaszterelemzést készítettem, mely során három klasztert sikerült létrehoznom.

Kutatásom főbb eredményei közé tartozik, hogy függetlenül mintáim reprezentativitásától remekül tükröződik rajtuk az egészségtudatosság világtrendje, azaz megfigyelhető, hogy egyre többen utasítják el az egyetemista korosztályból a cukros üdítőitalokat.

KISISKOLÁSOKRA JELLEMZŐ SZABADIDŐ ELTÖLTÉSI SZOKÁSOK, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A SPORTTEVÉKENYSÉGRE

Szerzők: Berkó Fanni Barbara, BSc III. évfolyam
Konzulens: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, egyetemi tanár

Kutatásomban kisiskolás korú magyar tanulók szabadidős tevékenységét vizsgálom. Az utóbbi években jelentősen megnőtt az az időmennyiség, amelyet a gyerekek az iskolában eltöltenek. Az iskola egyre fontosabb szerepet tölt be a tanulók oktatása, nevelése mellett fennmaradó, szabadnak nevezett idő eltöltésének megszervezésében is.

A kutatásom céljával tűztem ki, hogy megvizsgáljam a szabadidő hasznos eltöltését az alsó tagozatos tanulóknál. Kutatásomat Szolnok városának egyik legnagyobb létszámmal működő általános iskolájában végeztem, a 2-4. osztályos tanulók körében. Mérőeszközöm saját szerkesztésű kérdőív volt, melynek első része a tanulók a sportolási szokásait, míg a második a tanulók a szabadidő eltöltési szokásait mérte fel. A kérdőív kérdéseit a gyerekek „nyelvén” fogalmaztam meg, az életkori sajátosságokat figyelembe véve. A mintámat 241 válaszadó kisdíák képezte.

A kisiskolások szabadidejükben leginkább tanórán kívüli foglalkozásokon vesznek részt, többségében sporttevékenységet űznek az intézményen belül, és az intézményen kívül. Eredményeim szerint a válaszadók 72%-a sportol rendszeresen. Ugyanakkor az is elmondható, hogy a nem sportoló tanulók a jövőben tervezik, hogy valamilyen sportot kipróbálnak, űznek majd. Majdnem minden sportoló kisdíák az egészség megőrzését lényegesnek tartotta. Eredményeim azt is mutatják, hogy a tanulók körében a legnépszerűbb sportágak a labdarúgás, a kosárlabda, valamint a zenés-mozgásos táncformák. Kutatásomban a számítógépezés a szabadidős tevékenységek sorában csak a középmezőnyben végzett.

Összességében kutatásom rávilágított arra, hogy a sport megszerettetését, az egészséges életmódot, a testmozgás jótékony hatásainak közvetítését iskolás korban kell megalapozni, melynek egyik színtere az oktatási intézmény. Javaslom, hogy az intézmények nagyobb hangsúlyt fektessenek a szabadidős foglalkozások, első sorban a sporttevékenységek élményközpontú módon történő közvetítésére a kisdíákok számára.

HAGYOMÁNYOS JELLEGŰ ÉS INTERNETES INFORMÁCIÓFORRÁSOK SZEREPÉNEK KVANTITATÍV VIZSGÁLATA AZ EGYETEMISTÁK EGÉSZSÉGTUDATOS TÁPLÁLKOZÁSÁBAN

Szerzők: Boros Henrietta Mónika, MSc I. évfolyam
Konzulens: Dr. Fehér András, adjunktus

A társadalom nagyfokú érdeklődést mutat az egészségtudatos táplálkozás iránt, azonban a fennálló információöbbségben nehezen igazodnak el a fogyasztók. Az egészségértés problémájának megértése és kiküszöbölése érdekében lényegesnek tartottam megismerni az online és offline információforrások szerepét a tájékozódásban.

Legfőbb célkitűzésemnek tekintetem, hogy demográfiai változók és attitűdvizsgálatok mellett már meglévő fogyasztói szerepköröket igazoljak és jellemezzek. Különös tekintettel voltam az egyetemisták szubjektív egészségérzetére, illetve a különböző információforrások használati gyakoriságának feltárására.

A dolgozat megfelelő alapokra helyezése érdekében széleskörű szekunder adat- és információgyűjtést végeztem, amely keretei között hazai és nemzetközi szakirodalmakat, adatbázisokat használtam fel.

A primer kutatásom egy kvantitatív jellegű kérdőíves megkérdezést foglalt magába. A vizsgálatba 357 hallgatót vontam be a Debreceni Egyetem különböző karjáról és képzési szintjéről, azonban fontos megjegyezni, hogy a felmérés nem volt reprezentatív.

Beigazolódtott, hogy az egyetemisták legfőbb információforrása az internet és csak kis arányban veszik igénybe a hagyományos forrásokat a táplálkozás iránti érdeklődés során. Ennek tekintetében a legnépszerűbb eszközök az internetes keresőmotorok, a videómegosztó oldalak és közösségi oldalak voltak. A kutatás legfőbb vonala során három fogyasztói kategóriát (támogatók, ellenzők, semlegesek) elemeztem, amelyek további két-két szerepkört foglaltak magukba. A vizsgálat érdekében 24 állítást fogalmaztam meg, majd megbízhatósági vizsgálatot végeztem. Az eredmények kiértékelése során volt olyan szerepkör, amelynek relevanciáját elvettem a semlegesek csoportját illetően. A továbbiakban faktoranalízist alkalmaztam, majd a megerősítés érdekében ajánlottnak láttam főkomponens elemzés lebonyolítását is. Később a pontosabb beazonosítás érdekében klaszteranalízisre került sor a fogyasztói szerepkörök mintájára. Végeredményben a kutatás információt adhat a táplálkozástudomány szakemberei számára is, hogy beazonosítsák az egészségtudatosságról eltérő véleményeket alkotó szerepköröket és megismerjék a fogyasztók attitűdjeit.

JÁTÉKOSÍTÁS MINT ALTERNATÍV TECHNOLOGIA BEVEZETÉSE A HR-BEN

Szerző: Czeily Tibor, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens
Dr. Czine Péter, tanársegéd

Globalizálódó világunk, a munkavállalók megváltozott igényei, a technológiai fejlődés, a pandémia okozta átrendeződés, komoly kihívásokkal szembesíti a szervezeteket, melyek megoldásában egyre fontosabb szerepet kapnak a HR szakemberek. A tehetségekért folytatott küzdelemben felértékelődni látszik a kreatív, innovatív eszközök alkalmazása, melyekkel a szervezet jelentősen megnövelheti versenyképességét. Igazán hatékony, a trendeknek megfelelő eszközt azonban nem könnyű találni vagy megalkotni. Egyik lehetséges megoldásként a HR a játékosítás eszközeit mutatja fel.

Kutatási kérdésként fogalmaztam meg, hogy Magyarországon milyen mértékű a nyitottság a gamifikáció bevezetésére? Mely területeken látják a szakemberek indokoltnak a játékosítás alkalmazását? Létrehozható-e egy olyan kreatív gamifikációs eszköz, mely több szervezetnek képes egy időben segítséget nyújtani a fent említett kihívások hatékony megoldásában úgy, hogy mindeközben a munkavállalók számára is hasznos segítségnek bizonyulhat a számukra ideális szervezet, illetve pozíció megtalálásában?

A szakirodalom feldolgozás mellett primer kutatási módszerként a háromszögelés elvét követve az esettanulmányt, a vezetői interjút, illetve a diszkrét választási kísérletre alapozott kérdőívet alkalmaztam.

Az esettanulmány eredménye alapján az onboarding folyamatban a képzés, fejlesztés részeként alkalmazott játékosítás, hatékonyan növeli a munkavállaló érdeklődését, illetve a számos új információ megértését. A vezetői interjúk tapasztalatai szerint nagyfokú nyitottság jellemző egy játékosított HR eszköz esetleges kipróbálására, illetve bevezetésére. A kérdőív válaszadóinak (n=205) több, mint 80%-a próbálna ki szívesen gamifikált eszközt a toborzási-kiválasztási folyamat részeként. A diszkrét választás döntési helyzeteire adott eredmények alapján a hatékonyság a legfontosabb motiváló erő az álláskeresés hogyanjának meghatározásában. A különböző alternatívák esetén – módszerre való tekintet nélkül – az időben, illetve anyagi ráfordításban legkisebb investícióval járó lehetőség felé hajlik a válaszadók jelentős többsége.

A primer és szekunder kutatási eredmények alapján összességében megállapítható, hogy a gamifikáció hazai alkalmazásában rejlt lehetőség jelentősnek mutatkozik. Javaslatként megfogalmazható, hogy jó gyakorlatok bemutatásával a játékosítás népszerűsíthető, mely innovatív megoldást jelenthet a fent említett kihívásokra, így játszva könnyedséggel valósulhat meg a HR egyik alapvető célkitűzése, a kongruencia.

SIÓFOK KULTURÁLIS ÉS GASZTRONÓMIAI VONZEREJÉNEK MARKETING LEHETŐSÉGEI

Szerző: Czupper Zsófia, BA III. évfolyam
Konzulens: Prof. Dr. Szakály Zoltán, egyetemi tanár

Siófok város hallatán a legtöbb ember a vízpartra, a buliturizmusra, a szórakozó fiatalokra asszociál elsőként, nem pedig egy kulturális rendezvényekkel gazdag turista várossa. Ezzel szemben több Balaton parti város is van, ahol kulturális vagy gasztronómiai programokat szerveznek, mint például Balatonfüreden. Siófok város marketing szakembereivel egyeztetve, Siófok szeretné elérni, hogy kulturális programként is a várossa asszociáljanak.

A város szülöttje volt Kálmán Imre, ismert operettszerző, aki külföldön is hatalmas sikereket aratott az operettek világában. Az Ő 140. születésnapját ünnepli a város 2022-ben és egy egész éves Kálmán Imre tematikájú programsorozattal szeretnének megemlékezni. Az egész éves programokkal a cél Siófok város hallatán asszociációnak megújítása, kiegészítése, Kálmán Imre operettszerző népszerűsítése és Siófokhoz kötése, valamint némileg a szexualitás kiegyensúlyozása is.

Kutatómunkám célja, hogy a városnak olyan marketing javaslatokat tegyek, amelyek hasznukra válhatnak, hiszen Siófok már próbálkozott egy egyhetes Kálmán Imre fesztivállal, azonban elmondásuk szerint, nem volt nagy érdeklődés. Első körben a város a fiatalokat és a családosokat szeretné megcélolni a kulturális és gasztronómiai programokkal, azonban természetesen szívesen várnak más látogatókat is.

Először szekunder kutatás végeztem, ahol az eseménymarketingre és az érzelmi marketingre tértem ki, valamint Siófok turizmusát, Kálmán Imre életét is elemeztem. A primer kutatásom során kvantitatív és kvalitatív kutatást egyaránt végeztem. Kvantitatív kutatásom egy online kérdőíves felmérés volt, a kérdőívet bárki szabadon kitölthette és az igények felméréséről szolt leginkább (N=200). A kvalitatív kutatásom netnográfiai kutatás keretében valósult meg.

Összességében elmondható, hogy egy Kálmán Imre tematikájú kulturális és gasztronómiai rendezvénysorozat kifejezetten a fiatalabb generáció számára nem a legmegfelelőbb, a kitöltőkben is némi kétséget lehet érezni eziránt. Az interneten alapvetően Kálmán Imréről pozitív véleménnyel vannak a felhasználók különböző platformokon és fórumokon is. Véleményem szerint a retro vonal kereteiben és a város növekedő közösségi média aktivitásával a fiatalabbakat is meg lehet célozni Kálmán Imre tematikájú programokkal, illetve az Ő népszerűsítésének a digitalizációja lehet a kulcs.

AZ OROSZORSZÁGGAL ÉS KÍNÁVAL SZEMBEN FENNÁLLÓ GLOBÁLIS POLITIKAI KONFLIKTUSOK GAZDASÁGI VONATKOZÁSAI

Szerző: Csunyó Noémi, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Kőmíves Péter Miklós, adjunktus

A kutatás kapcsán egy olyan aktuális tendencia mélyebb tanulmányozását tűztem ki célul, mely a mindennapjaink nemzetközi és regionális szintű nexusaira is hatással vannak, tekintve a kínai és orosz befolyás erősödését globális szinten. A két említésre került ország gazdasági és politikai viszonylatban is meghatározó súllyal rendelkezik a nemzetközi folyamatok terén, ezáltal felvetődik a kutatás során központi szerepkörrel bíró kérdés, miszerint az Oroszországgal, illetve Kínával szemben fennálló nagyhatalmi politikai konfliktusok hogyan jelennek meg a gazdasági relációkban. Ennek fényében felmerül, hogy a fennálló politikai konfliktusok képesek-e túlkompenzálni a gazdasági effektusokat, vagy erősebbnek bizonyul a már fennálló gazdasági függőség a domináns pozícióban lévő világgazdasági szereplők között. Továbbá a jelenlegi konfliktusok tükrében (is) kérdésként merülhet fel, hogy a meglévő gazdasági és politikai együttműködések milyen irányba tendálnak, politikai vagy gazdasági érdek fűződik erőteljesebben a relációk fenntartásához. Ezen felül, a vizsgálat tárgyát képezi a globális viszonylatban is aktuálisnak tekinthető technológiai fejlődés, mely területen jelentkező versengés további konfliktusokat eredményez a nagyhatalmak között, tekintve a kibertérben jelentkező ellenséges tevékenységek növekvő számát. A kutatási kérdéskörhöz kapcsolódóan megfogalmazódik a kérdés, hogy a technológiai fejlettségből következő fenyegetettség hogyan jelenik meg a gazdaság és a biztonságpolitika aspektusában.

A dolgozat módszertanát tekintve nemzetközi érintettségéből adódóan alapvetően egy tényfeltáró kutatás. A kutatási kérdések megválaszolása, illetve az általános következtetések levonása a szekunder (elsősorban szakirodalmi) tartalom-, valamint a statisztikai adatelemzés kritikai értékelése útján került sor, melynek részét képezte a korábban szakirodalmakban prognosztizált ellentmondások állítások cáfolata.

A két ország részéről tapasztalt nyitás megnyilvánult a nemzetközi szervezetekben történő aktív szerepvállalásban, a közös célok meghatározásában és elérésében egyaránt. Mindazonáltal az eltérő államberendezkedések, illetve politikai érdekek növekvő konfliktusokat eredményeztek a nagyhatalmak között. A politikai-gazdasági dominancia kérdésben megvilágításra került annak ténye, hogy egyes cselekvések hatására bevezetett szankciók felülmúlják a gazdaságilag racionálisnak vélt döntéseket, míg a gazdasági függőségből adódóan a fennálló gazdasági relációk sok esetben túlkompenzálják a politika terén jelentkező konfliktusokat. A vizsgálat tárgyát képező két ország részéről a nemzetközi (demokratikus) szervezetek jelentette gazdasági és politikai dominancia ellensúlyozására irányuló törekvések erősödése figyelhető meg, mely többek között megjelenik a nagyhatalmi célpontok ellen végbemenő offenzív kibertevékenységek növekvő számában, ezzel további feszültséget generálva a globális szereplők között.

A REGENERATÍV MEZŐGAZDASÁG DEFINÍCIÓJÁNAK MEGHATÁROZÁSA SZAKIRODALMI FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁVAL

Szerző: Filep Boglárka, MSc I. évfolyam
Konzulensek: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár
Dr. Gabnai Zoltán, adjunktus

Témaválasztásomat tekintve személyes kötődésem van a mezőgazdasághoz, mivel gyerekkorom óta figyelemmel kísértem szüleim őstermelői tevékenységét, ahol megismertem a különböző munkagépeket, eszközöket és eljárásokat. Azonban sok mezőgazdaságban használt technológia, vegyszer pusztítja a talaj szervesanyag-tartalmát és kutatásom során többek között arra is keresem a választ, hogy hogyan tudna az emberiség úgy gazdálkodni, hogy ne károsítsa a talajt, hanem növelje annak egészségi állapotát.

TDK dolgozatom fő célkitűzése, hogy egy pontos definícióval határozzam meg a regeneratív mezőgazdaságot, amely napjainkban egyre nagyobb jelentőséggel bír. A regeneratív mezőgazdaságnak még nincs hivatalos, elfogadott definíciója. Azonban áttételesen kapcsolatban van a körforgásos gazdasággal és a fenntartható mezőgazdasággal. A regeneratív mezőgazdaság célja a mezőgazdasági termelékenység fenntartása és a talaj koncentrációjának növelése.

Munkám elsődlegesen szekunder kutatás jellegű, ahol a szakirodalmi feldolgozás eszköztárában fellelhető online módszerekkel tárom fel a regeneratív mezőgazdaság pontosabb összefüggéseit, ezen belül meghatározását és kapcsolatrendszerét. TDK konferencián való részvételem másik célja, hogy megismertessem a hallgatótársaimmal a különböző szakirodalmi feldolgozó programokat. A szekunder kutatás során főként a Web of Science platformot használtam, amely a tudományos publikációkat tartalmazó adatbázisok egyik legnagyobbja. A releváns irodalmak rendszerezésében és kiválasztásában a Rayyan program segített. Továbbá kutatásomat a VOSviewer szoftver segítségével végeztem, amely lehetővé teszi a tudományos bibliográfiai adatok vizualizálását, amely során összefüggések állapíthatók meg a különböző tényezők között. Ezáltal határoztam meg az általam helyesnek vélt regeneratív mezőgazdaság definícióját. A dolgozatban bemutatom az említett programokat és azok használatának menetét is.

**MIÉRT LÁTOGAT MÉRKŐZÉST A MAGYAR FUTBALLSZURKOLÓ?
PREFERENCIA-VIZSGÁLAT A BEST-WORST SCALING ELJÁRÁS ALKALMAZÁSÁN
KERESZTÜL**

Szerző: Horváth Bence Tibor, BA I. évfolyam
Konzulens: Dr. Czine Péter, tanársegéd

A magyar labdarúgó-válogatott és a Ferencvárosi TC együttesének közelmúltbeli nemzetközi sikereinek köszönhetően a futball egyre nagyobb figyelmet kap a lakosság körében. A 2020-as labdarúgó Európa-bajnokság is megmutatta, hogy Magyarországon igenis nagy a kereslet a labdarúgás iránt. Mindezek ellenére a magyar futball egy téren évek óta komoly problémákkal küzd, ez pedig nem más, mint a stadionok alacsony kihasználtsága. A bajnoki meccsek alacsony nézőszámának problémájával az MLSZ már lassan tíz éve küzd, azonban jelentős eredményeket még nem sikerült elérnie.

Kutatásom célja a magyar helyszíni szurkolók magatartásának, csapatukhoz való elkötelezettségének és motivációinak vizsgálata volt. A futballszurkolók preferenciáinak elemzéséhez a Best-Worst scaling (BWS) eljárás „object” esetét alkalmaztam. Sportfogyasztói magatartással foglalkozó szakirodalmak áttekintését követően tíz motivációs tényezőt (család, csapat iránti érdeklődés, dráma, játékos iránti rajongás, közösséghez való tartozás, látványosság, menekülés, siker, szocializáció, szórakozás) azonosítottam és használtam fel kérdőívem összeállításához. Kérdőívem online formában, NB I és NB II-ben szereplő csapatok szurkolói Facebook csoportjaiban került megosztásra. Elemzett mintám 504 kitöltő válaszait tartalmazza.

A kapott eredmények alapján elmondható, hogy válaszadóim körében messze a legfontosabb tényező a csapat iránti érdeklődés volt, melyet a szórakozás és a közösséghez való tartozás követettek. A legkevésbé fontos szempontok között a menekülés, a játékos iránti rajongás és a dráma szerepeltek, míg a látványosság és a család többnyire közömbös megítélést élveztek. Elemzésem következő szakaszában három szurkolói csoportot sikerült elkülönítenem az egyéni BWS értékek felhasználásával, kétlépcsős klaszteranalízis alkalmazásán keresztül. Az első klasztert a női válaszadók alkották, akiknek a legfontosabb szempontok a csapat iránti érdeklődés, a szórakozás és a család voltak. A második és a harmadik csoportban az egyedülálló és a párkapcsolatban élő férfiak kaptak helyet, akik számára a csapat iránti érdeklődés, a közösséghez való tartozás és a szórakozás tényezők élveztek prioritást.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS KÍNA KAPCSOLATAINAK GEOPOLITIKAI VIZSGÁLATA – FÓKUSZBAN A KERESKEDELEM

Szerző: Kavalecz László Máté, BA III. évfolyam
Konzulens: Dr. Tókécs Tibor, egyetemi docens

Kína gazdasági felemelkedését már évek óta saját bőrén tapasztalhatja az átlagos fogyasztó is, látva az elektronikai termékek, ruhák és háztartási eszközök nagy részének származási helyét. Ennek alapján már mindenkinek lehet elképzelése Európa és Kína kereskedelmének volumenéről.

De mit jelenthet ez a hatalmas volumen az Európai Unió és Kína hatalmi viszonyaira nézve? Dolgozatom céljának ezen fő kérdés megválaszolását tekintem. Természetesen a jövőre vonatkozó teljesen bizonyos tudományosan igényes állítást nem tehetek, emiatt több hipotézist állítottam föl, melyek vizsgálata segített abban, hogy ezt az összetett kérdést jobban megérthessük. Céljaim elérésére több, primer és szekunder módszert alkalmaztam. Először szekunder forrásokból áttekinttem a két hatalom múltbéli és jelenlegi kapcsolatait. Ezután nemzetközi szervezetek kereskedelmi adatbázisait vizsgálva primer kutatásként következtetést vontam le a két hatalom kereskedelmének alakulásáról, és ennek jelentőségéről. Végül pedig a szakirodalmat és a primer kutatást felhasználva szcenárióelemzést végeztem, amelyben Kína stratégiájának lehetséges hatásait vizsgáltam az Európai Unióra.

Kutatásomban bizonyítékot találtam arra, hogy a két hatalom politikai kapcsolatainak mozgatórugója a gazdasági érdek, azon belül is a kereskedelem. Primer kutatásomból az is kiderült, hogy a Kínával való kereskedelemben egyértelmű különbségek fedezhetőek fel az Európai Unió „magállamai” és a „periféria” között. Nem jelenthető ki azonban egyértelműen, hogy mely csoport számára bír nagyobb jelentőséggel Kína. A szekunder és primer források alapján arra a következtetésre jutottam, hogy bár Kína nem képes teljesen szétbomlasztani az Európai Uniót, de az ellentétek kiélezésével sikeresen elősegítheti a kétébességes Európa kialakulását. Végül pedig dolgozatom legfontosabb következtetéseként arra jutottam, hogy Kína felemelkedése nem feltétlenül negatív hatású az Európai Unióra, az Unió akár profitálhat is Kína növekedéséből, amennyiben megfelelően reagál a jelentkező kihívásokra.

UTAZÁSOK ÉS REKREÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK AZ EGÉSZSÉG MEGŐRZÉSÉNEK ÉRDEKÉBEN

Szerző: Kinczel Antonia, BSc III. évfolyam
Konzulens: Prof. Dr. Müller Anetta, egyetemi tanár

A mai világunkban egy túlhajszolt, digitalizációs eszközök uralta, mozgásszegény, ülő- életmódot élünk. Egészségünk szempontjából elengedhetetlen, hogy odafigyeljünk mindennapi tevékenységeinkre, illetve, hogy olyan szabadidős programokat válasszunk, amelyek elősegítik feltöltődésünket és hozzájárulnak a testi-lelki épségünkhöz.

Dolgozatom célkitűzése, hogy felmérjem a legnépszerűbb rekreációs tevékenységeket a mindennapokban, illetve az utazási szokásokban, ugyanakkor, hogy felderítsem melyek a legnépszerűbb desztinációs helyszínek és mik tartoznak a desztinációválasztás főbb tényezői közé. A Covid-19 utazásra gyakorolt hatásait is vizsgálom. Hipotéziseim: H1: A rekreációs tevékenységekben igen népszerűek a digitális kommunikációs eszközök használatai és háttérbe szorulnak a mindennapokban a fizikai aktivitással járó tevékenységek. H2: Az emberek a nyári hónapokban utaznak a legtöbbet és desztináció választásukat a víz, vizes szolgáltatások jelentősen befolyásolják. H3: A szabadidős tevékenységekkel ellentétben az utazásnál a legnépszerűbb programok közé sorolható a pihenés, relaxáció. H4: A pandémia időszakában a belföldi és külföldi utazások száma is jelentős mértékben visszaesett.

Online kérdőívem célcsoportja a magyar nemzetiségű, 18. életévüket betöltött személyek voltak. Kutatásomban több hazai és nemzetközi szakirodalmat is feldolgoztam. Az eredményeim kiértékelésénél (N=622) alkalmaztam alapstatisztikát, χ^2 és páros t próbát.

Hipotéziseim igaznak minősültek. A legnépszerűbb szabadidős tevékenységek közé a családdal/párkapcsolattal való foglalkozás, illetve a digitalizációs eszközök használatai tartoznak. A fizikai aktivitás, sportolás, mentális egészséget elősegítő programok háttérbe szorulnak. A legnépszerűbb úti célok a belföld és a szomszédos országok, melyek kiválasztásában az utazás kedvező ára, a szolgáltatások ár/érték nagy szereppel bír. Ilyenkor olyan tevékenységek kerülnek előtérbe, amelyek a testi-lelki felfrissülést segítik elő. A Covid-19 nagy hatással volt az utazásokra, belföldre és külföldre is kevesebbszer utaztak az emberek.

Szabadidős tevékenységeinknek nagyon fontos szerepe van abban, hogy egy kiegyensúlyozott, boldog, egészséges életet tudjunk élni. Olyan programokat kell választanunk, amelyek által felfrissülhetünk, valamint amelyek hozzájárulnak egészségünk javulásához és megőrzéséhez.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-21-1 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült.

A TÚLKÉPZETTSÉG ÉS A MOTIVÁCIÓ KAPCSOLATA A DEBRECENI EGYETEM EGYETEMI ÉS NEMZETI KÖNYVTÁRBAN

Szerző: Kiss Anikó, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Kotsis Ágnes, adjunktus

Az emberi erőforrás az egyik legértékesebb stratégiai vonatkozású tényező egy szervezet teljesítményében, ezért minden olyan vizsgálat jelentős, amely a munkavállalók teljesítményére ható körülményeket vizsgálja. A motivációs vizsgálatok lehetőséget adnak a szervezeti teljesítmény fokozására azért, hogy átfogó képet festenek arról, hogy mi ösztönzi a munkavállalókat a jobb teljesítményre a munkahelyen.

A túlképzettség pedig egyre kardinálisabb kérdéskör a munkaerőpiacon, viszont szoros kapcsolatban áll a munkahelyi motivációval is. A túlképzettség és a munkahelyi motiváció összevetése egy szervezet példáján keresztül újszerű megközelítést visz a motivációs vizsgálatokba.

A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár munkavállalói önkéntes kérdőíves felmérésben vettek részt, melynek adatait felhasználva a túlképzettség meghatározását követően a motivációjukat kétféle motivációs modell segítségével vizsgáltam. Az egyik a WEIMS-féle ún. Munka külső és belső motivációs skála, ami lehetőséget ad a munkavállaló belső és külső motivációjának hat kategóriában történő azonosítására. A másik motivációs modell pedig a McClelland-féle teljesítmény-, hatalom-, és kapcsolatmotivációs elmélet.

Az alapfelvetésem szerint a túlképzett munkavállaló belső motivációja nagyobb, mint a munkakörhöz illeszkedő kollégáké, feltehetően az önmeghatározás mértéke is nagyobb. Emellett a rendelkezésre álló adatok alapján megvizsgáltam a motivációt a demográfiai változók mentén is. Megvizsgálva az eredményeket megállapítható, hogy a szervezet belső motivációs profillal, valamint teljesítménymotivációs profillal rendelkezik. A túlképzettség tekintetében nem jelentkezett szignifikáns különbség az önmeghatározás mértékében, sem a motivációs alskálákon. A DEENK női munkavállalói magasabb önmeghatározás indexszel rendelkeznek és inkább jellemző rájuk a belső motiváció, mint a férfi társaikra. A vezető beosztásban dolgozó munkavállalók esetében pedig inkább domináns a hatalommotiváció, mint a nem vezető beosztásban dolgozók körében.

HALLÁSSÉRÜLTEK SPORTOLÁSI SZOKÁSAI

Szerző: Litvák Lili, BSc III. évfolyam

Konzulens: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, egyetemi tanár

A kutatásom a hallássérültek sportolási lehetőségéről szól, azért ezt a témát választottam, mert úgy gondolom, hogy a fogyatékkal élő sportolók körében leginkább ez a társadalmi réteg van lemaradva és kirekesztve a sport területéről. Azért feltételezem ezt, mivel a siket sportolók sem a hallók, sem a para-sportolók között nem tudnak érvényesülni, ezért külön szövetségeket és versenyrendszert kellett kialakítaniuk. A rekreációs tevékenységek, a szabadidő sportolás területén inkább találkozhatunk olyannal, hogy a hallók és hallássérültek közösen együtt mozognak. Úgy vélem a sport megfelelő lehetőség lenne, hogy a két társadalmi réteget közelebb hozzuk egymáshoz úgy, hogy a hallók nagyobb érdeklődést mutassanak a hallássérült közösség problémái, nehézségei iránt, elfogadóbbak, türelmesebbek legyenek velük.

Kutatási módszerként online kérdőívezést alkalmaztam. A közösségi médiában feltöltöttem a kérdőívemet egy zárt csoportba, melynek tagjai hallássérültek és többségében sportoló hallássérült személyek voltak. A felmérés 2021 októberében történt, melyre 125 kitöltés érkezett. A kérdőív kitöltése név nélkül történt, az adatgyűjtésben való részvétel önkéntes volt. A kérdőív összeállítása során figyelni kellett arra, hogy a hallássérültek számára könnyen értelmezhető módon fogalmazzam meg a kérdéseket.

A kérdőív kiértékelése során azt az eredményt kaptam, hogy nincs összefüggés a kitöltők neme, életkora, hallássérülésének mértéke és a sportolási motivációjuk között. A kitöltők 76%-a elégedett a mentális és az egészségi állapotával. 50-50%-os arányban vannak szabadidő- és versenyszerűen sportolók. A legtöbb válaszadó szerint úgy lehetne a hallássérültek sportolását javítani, hogy állami támogatást kapnak a siket, vagy nagyothalló személyek pl: sportbérlethez való hozzájárulásként. A másik lehetőség, amelyet sokan választottak, hogy a siket, vagy nagyothalló személyek sportolását már meglévő siket, vagy nagyothalló érdekképviseleti szervezetek szervezzék meg.

A NŐI LABDARÚGÁS JÖVŐJE ÉS FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI MAGYARORSZÁGON

Szerző: Nagy Martina Krisztina, BSc III. évfolyam
Konzulens: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, egyetemi tanár

A Tudományos Diákköri Konferenciára készített dolgozatomban a női labdarúgást vizsgáltam meg több szempontból. Általánosságban a labdarúgás a férfiak sportjaként él a köztudatban, ezért a nők mind játékosként, mind egyéb, a labdarúgáshoz kötődő szerepben (pl. edző, bíró stb.) háttérbe szorulnak, illetve hátrányból indulnak. Fontosnak tartom ennek a jelenségnek feltárni a lehetséges okait, valamint azokra választ, megoldást találni.

Kutatásom során szekunder és primer adatgyűjtést egyaránt végeztem. Szakirodalmi áttekintésemben a női labdarúgás történetét, az irányító szervek (FIFA, UEFA, MLSZ) fejlesztési programjait és a nők által a labdarúgás területén betöltött pozíciókat vizsgáltam. Ezután kvantitatív módszert alkalmaztam a további adatgyűjtésre, így tekintettel arra, hogy mennyiségi adatokra volt szükségem, kérdőíves módszerrel dolgoztam. A kérdőívet a közösségi médián keresztül továbbítottam a felmérni kívánt személyeknek, akik között egyaránt vannak férfiak és nők. A kérdőíves felmérés 2022. márciusában zajlott.

Általános célkitűzésem az volt, hogy választ találjak a kérdésre, miszerint miért vannak hátrányban a nők a labdarúgás területein. Felvetésem szerint a médiának, az ember közvetlen környezetének és az elérhető lehetőségeknek, vagy éppen ezek hiányának van a legjelentősebb hatása a női labdarúgásra, illetve annak megítélésére.

Vizsgáltam a női labdarúgás iránt érdeklődők körét, a média befolyását a sportfogyasztókra, valamint a lányokat és nőket gátló tényezőket abban, hogy a labdarúgást válasszák sportjuknak. 451 válaszadótól kaptam értékelhető válaszokat. A kapott eredmények alapján a női labdarúgás népszerűsége növelhető, megfelelő körülmények és fejlesztések segítségével a feltárt hibák orvosolhatóak, a média hathatós közreműködésével a női labdarúgás népszerűsége a jövőben növelhető.

A KIS-ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK TÖBBDIMENZIÓS HATÉKONYSÁGÁNAK ELEMZÉSE, SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE KKV PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Szerző: Nouar Dalila, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Popovics Péter András, egyetemi docens

A magyar gazdaság motorját képezik a kis-és középvállalkozások, mind számuk, mind foglalkoztatási arányuk tekintetében. Ezért számos gazdasági szereplő érdeke e szektor hatékony működése. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a mai KKV-szektornak még sok szempontból fejlődnie kell, hogy hatékonyvá válhasson. Dolgozatom célja a jelenlegi helyzet okainak feltárása továbbá a gyakorlatban hasznosítható megoldások keresése.

A szekunder kutatást követően primer kutatásom alapját képezte egy online kérdőív, valamint egy szakemberrel folytatott mélyinterjú. A kérdőív a “globális hatékonyság” szemlélet szerint készült, ahol a hatékonyság többdimenziós összetevői kerültek előtérbe, és amelyet Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei KKV vezetők töltöttek ki. Továbbá a válaszok és összefüggések megértését nagyban segítette a megyében tevékenykedő könyvvizsgálóval folytatott mélyinterjú.

A kapott eredmények alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a KKV vezetői jobban bele látnak a mindennapi feladatokba és azok végrehajtásába, mint a nagyvállalatok vezetői. Sőt az esetek többségében személyesen is részt vesznek a mindennapi munkában. Ennek az az előnye, hogy a KKV vezetőnek meg van a lehetősége a vállalkozás teljes átlátására, így annak hatékonyabb irányítására és fejlesztésére, mert rugalmasabban, gyorsabban és pontosabban tud beavatkozni szükség esetén és megragadni a megjelenő lehetőségeket. Azonban, a szervezet kisméretéből adódóan a vezetőnek számos funkció (marketing, menedzsment, pénzügy, stb.) feladatát is el kell lássa, melyhez egy multidiszciplináris ismeret és készség szükséges. A multidiszciplináris képesség elsősorban gazdasági szaktudást igényel, mely alapvetően hiányként jelenik meg a megkérdezettek esetén. Ezért, arra a megállapításra jutottam, hogy az egyik legfontosabb hatékonyság veszteség a vezetők gazdasági szaktudásának, következésképpen a hatékony és megfelelő döntések alapját képező gondolkodásmód hiányára vezethető vissza. A KKV-
knál sajátosságai miatt nehezen alkalmazható a nagyvállalatoknál bevált módszerek mind az irányítás, mind a különféle funkciók terén. Ezért a KKV hatékonyabb működésének eléréséhez megoldást jelenthet egy rájuk szabott irányítási módszer kidolgozása.

SPORTFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA A DEBRECENI EGYETEM GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR HALLGATÓINAK KÖRÉBEN

Szerző: Oláh Bettina, MA II. évfolyam
Konzulensek: Dr. Szűcs István, egyetemi docens
Dr. Mihály-Karnai Laura, adjunktus

Az egészséges életvitel és a fizikai aktivitás manapság egyre nagyobb figyelmet kap szerte a világon, melynek alapvető része a rendszeres testmozgás, valamint a megfelelő táplálkozás. Kijelenthető, hogy az aktív életmódnak egyaránt jelentős szerepe lehet a testi és szellemi egészség megtartásában.

Hazai és Európai Unió szinten is kimutatható a fizikai aktivitás növekedése az elmúlt tíz év távlatában. Az emberek ma már egyre több időt töltenek aktív és passzív sporttevékenységekkel. A sportszerek, a különböző élő sportesemények és közvetítések tekintetében is nagy mértékben megnőtt a kereslet.

Kutatásom célja az előbb említett tények alapján a fiatalok, azon belül is a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar hallgatóinak sportfogyasztási szokásainak felmérése. A felmérés egyaránt vizsgálja a hallgatók aktív és passzív sportfogyasztási szokásait. Véleményem szerint a téma aktualitása megkérdőjelezhetetlen, hiszen a Debreceni Egyetem minden eddigénél több lehetőséget biztosít a hallgatói számára sportolási tevékenységek végzése terén.

Kutatásom elsődleges célja megvizsgálni a DE GTK hallgatóinak sportfogyasztási szokásait. További célom volt feltárni, hogy mi befolyásolja a hallgatókat a sportolás és az ezzel kapcsolatos tevékenységek során, valamint megvizsgálni a sportoláshoz kapcsolódó költségeket. Ide tartoznak például a különböző sporteszközök, bérletek, személyi edző, valamint a különféle táplálékkiegészítők és vitaminok költségei. Mindezek által egy átfogó képet szeretnék nyújtani a hallgatók sportfogyasztásával kapcsolatban. A célkitűzéseim megvalósításához szekunder és primer adatgyűjtést egyaránt végeztem. A releváns hazai és nemzetközi szakanyagok felkutatása és tanulmányozása után egy kvantitatív felmérést végeztem a DE GTK hallgatói körében, melynek alapja egy online kérdőív volt.

A kérdőívre összesen 299 értékelhető válasz érkezett. A kapott válaszok alapján megállapítottam, hogy a kitöltők többsége rendszeresen végez valamilyen aktív sporttevékenységet. BMI-index érték alapján a minta 63,88%-a a normál súlyú kategóriába tartozik. A válaszadók nagy részének a sporttal kapcsolatos kiadásai főként a bérletek és napijegyek, sportruházat, illetve személyi edző költségeiben jelennek meg. Továbbá, a minta több mint fele használ valamilyen sporttal kapcsolatos telefonos applikációt.

Összességében az eredményeim alapján megállapítottam, hogy a hallgatók aktív és passzív sportolási szokásait figyelembe véve magas aktivitás figyelhető meg.

A DIGITALIZÁCIÓ HATÁSA AZ EMBERI MUNKAERŐRE

Szerző: Oláh Evelin Zsuzsanna, MA II. évfolyam

Konzulens: Filep Roland, doktorandusz

A változás mindenki számára ismert jelenség, mivel az élet minden területén találkozunk vele az ember. Ahogyan mi magunk is változunk, a világ is példátlan ütemben alakul át a globalizálódó információs világnak köszönhetően. Napjainkban már a negyedik ipari forradalom korszakát éljük. A digitalizáció és a robotika kihívásaival kell szembenéznünk, amely megváltoztatja a munkaerőpiacot és munkahelyeket. A vállalatoknak fel kell készíteni a munkavállalókat a digitális környezethez, technológiai újításokhoz, valamint arra, hogy milyen szükséges kompetenciákkal, készségekkel kell rendelkezniük. Így nélkülözhetetlen a jelenleg is zajló és a várható változashoz való alkalmazkodás az egyénektől és a vállalatoktól is egyaránt.

TDK dolgozatom fő témája a digitalizáció hatása az emberi munkaerőre. Célom volt, hogy megvizsgáljam milyen változásokkal és kihívásokkal kell megbirkóznia az egyéneknek az Ipar 4.0 megoldások és digitális átállással kapcsolatban. Vizsgálatom során a társadalomtudomány kutatás eszközeit alkalmaztam. A szekunder kutatás hazai és nemzetközi szakirodalmi feldolgozására épült. Célom volt annak feltárása, hogy az emberi munkaerő hogyan fog átalakulni a robotizáció hatására és ez milyen kompetenciákat fog a jövőben előtérbe helyezni. A primer kutatás során kérdőíves felmérést végeztem egy nemzetközi autóiipari beszállító vállalat munkatársai körében. Kutatási kérdésként fogalmaztam, hogy milyen digitalizációs eszközök vannak már jelen a szervezetnél és ezek az újítások mekkora szerepet töltenek be a munkavállalóknál. Továbbá, megkérdeztem a munkavállalókat, hogy milyen mértékű kompetenciacerélődésre, és újfajta készségekre, képességekre lesz szükség a változások miatt. Utolsó kérdésem pedig az volt, hogy milyen új digitalizációs eszközöket részesítenének előnyben a jövőben a kutatásban részt vett dolgozók. Az eredmények alapján megállapítható, hogy az emberi tudásra mindig szükség lesz, viszont a szervezeteknek kell arról gondoskodni, hogy megtalálják az egyensúlyt az emberi munkaerő és az Ipar 4.0. által hozta változások között. Ezért a jövőben a szakirodalom és a kérdőíves vizsgálat során is kiderült, hogy a módszertani kompetenciák fognak előtérbe kerülni és a társas készségek inkább csökkenő tendenciát mutatnak. A vizsgált vállalatnál a digitalizációs eszközök tekintetében könnyen tudnak alkalmazkodni a munkavállalók és a jövőben új ötletekre is nyitottak lennének.

A TÖMEGKÖMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK SZEREPE A SPORT GLOBALIZÁCIÓJÁBAN

Szerző: Patai Gergely György, BSc III. évfolyam
Konzulens: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, egyetemi tanár

A sport a 21. századra olyan iparaggá vált, amely a nemzetgazdaság jelentős hányadát képezi. Az egyes mozgalmak a globalizációval széles körben elterjedtek, a nagy nemzetközi események híre a világ minden szegletébe eljut, ezáltal folyamatosan nő a tömegbázis és egyre népszerűbb a sportos életmód, ami hosszú távon egészséges aktív munkavállalókat eredményez.

A sport globalizációjában nagy szerepet játszottak a tömegkommunikációs eszközök, az iparági szerkezet átalakulása pedig jelenleg is folyamatban van, így érdemes foglalkozni a trendszerűségekkel. Szekunder kutatásomban a releváns hazai és nemzetközi szakirodalmak felhasználásával bemutattam a sportfogyasztás terén a rendszerváltás óta végbement változásokat, összehasonlítva a négy fő médiumot, a televíziót, a rádiót, a nyomtatott sajtót és az internetet.

Primer kutatásom elsődleges célja a trendszerűségek feltárása volt. Annak érdekében, hogy a piac mindkét szereplőjének viselkedését megérthessem, kvantitatív és kvalitatív módszereket egyaránt alkalmaztam. Törekedtem arra, hogy a szekunder kutatás eredményei alapján megfogalmazott hipotéziseimet igazoljam, egyúttal prognózist készítek az egyes folyamatok jövőbeni alakulásáról.

A kérdőíves felmérés eredményei igazolták azon feltevésemet, miszerint az internet fokozatosan átveszi a nyomtatott sajtó szerepét a sporttal kapcsolatos tájékoztatásban, az olimpiai programba a globalizáció hatására bekerült új sportágak iránt pedig a kutatásom alapján egyelőre nem mutatkozik számottevő kereslet. A válaszadók döntő többsége szerint az online médián keresztül lehetne növelni a sport népszerűségét, a legtöbben a videós tartalmakra, interjúkra és stream közvetítésekre lennének kíváncsiak.

A szakértői interjú alapján fontos összefüggésekre jutottam a napilapok eladászámának alakulását és a különböző sajtótermékek tartalmi összetételét illetően. Kutatásom eredményeit szívesen ajánlanám szerkesztők és újságírók figyelmébe, az eredmények felhasználásával közelebb kerülhetnek egymáshoz a piac szereplői, az egyes médiumok pedig valóban olyan tartalmat kínálhatnak, amelyre napjainkban kereslet mutatkozik.

AZ LMBT TOLERANCIA ÉS A GAZDASÁGI FEJLŐDÉS KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS KÖZÉP-EURÓPÁBAN

Szerző: Tarnóczy Tamara Dóra, BA II. évfolyam
Konzulensek: Dr. Czeglédi Pál, egyetemi docens
Dr. Karcagi-Kováts Andrea, egyetemi docens

A dolgozatomban az a célom, hogy empirikusan igazoljam a modernizációs téziszre alapozva a gazdasági fejlődés és az LMBT tolerancia közötti kapcsolatot. Ennek érdekében bemutatom a gazdasági fejlődés és demokrácia viszonyát, illetve a demokrácia és tolerancia között fennálló összefüggést. Továbbá kitérek a kultúra szerepére a modernizációban, figyelembe véve többek között a vallás és a poszt-szocializmus hatásait. (Azonban ezeknek intézményi hátterét, illetve a kultúrát külön nem vizsgáltam.)

Az összefüggéseket három különböző LMBT index és az egy főre jutó GDP, az Emberi Fejlettségi Index (HDI), illetve a közvetlen külföldi befektetések (FDI) között vizsgáltam meg. Az elemzéshez létrehoztam három LMBT indexet, amelyek a tolerancia különböző aspektusait mérik. Az LMBT jogok indexét, ami az LMBT jogokat, intézményrendszeri hátteret jellemzi, az LMBT attitűd indexet, ami az LMBT közösséggel szembeni attitűdöket, közvéleményt méri és az aggregált LMBT indexet, ami a tolerancia szubjektív és objektív dimenzióit egyszerre magában foglalja, hiszen egyesíti az előző két mutatót.

Az első korreláció-vizsgálatomnál megállapítottam, hogy a GDP/fő és a tolerancia között pozitív összefüggés van. Következésképpen, ott nagyobb a tolerancia, ahol magasabb a gazdasági fejlettség. Másodsorban arra a következtetésre jutottam, hogy a magasabb HDI magasabb toleranciával jár együtt, tekintve hogy az iskolázottság és a gazdasági fejlettség erősítik a demokráciát – ezzel az LMBT jogokat – és pozitívabb társadalmi attitűdöket eredményeznek az LMBT közösséggel szemben. Fontosnak tartom kiemelni azonban, hogy a GDP és a HDI is erősebben korrelál az attitűdökkel, mint a jogokkal. Végül az FDI és a tolerancia között nem találtam összefüggést, valószínűleg azért, mert a költségek és a munkaerő szakképzettsége felsőbbrendű szempont a külföldi befektetőknek, mint az LMBT jogok.

Összegezve: az LMBT tolerancia és a gazdasági, jóléti mutatók között van kapcsolat, a magasabb gazdasági fejlettség és nagyobb jólét nagyobb toleranciát eredményez.

**MIÉRT ÉRDEMES A VÁROSOKNAK TÖBB LÁBON ÁLLNI GAZDASÁGI
SZEMPONTBÓL? – A MAGYARORSZÁGI NAGYVÁROSOK GAZDASÁGI
TELJESÍTMÉNYÉNEK ÉS SZERKEZETI KONCENTRÁCIÓJÁNAK ÖSSZEFÜGGÉS
ELEMZÉSE.**

Szerző: Tarnóczy Tamás Bence, MSc II. évfolyam
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus

A gazdaságot befolyásoló hatások – jelenlegi helyzetben a pandémia, a folyó Orosz-Ukrán konfliktus, a növekvő energia árak és a magas infláció – az utóbbi időszakban jelentősen és kiszámíthatatlanul gyorsan változnak. Emiatt is elengedhetetlenül fontos ebben a bizonytalan helyzetben felmérni és előrejelezni mik azok a sajátosságok, amik megfigyelhetők Magyarország gazdasági motorjaiban, azaz a nagyvárosokban.

Elsőként a nagyvárosok iparági szerkezetét vizsgáltam meg, amit a vállalati beszámoló adatok szintjén valósítottam meg, egy 300 ezer soros adatbázis felépítésével. A cégeket a KSH által használt 21 iparágba soroltam. Megállapítottam, hogy az ipar, kereskedelem és építőipar mindenhol domináns, a városok között szerkezetileg csak a kisebb ágazatokban találunk jelentős eltérést.

Elemzésem második részében megvizsgáltam az elmúlt 10 évben, hogyan alakult a városok gazdasági teljesítménye. Ennek mérésére városi szintű GDP számítást végeztem, a megyei adatok és a helyi iparüzési adó megoszlása segítségével top-down módon. Magyarország GDP-je 2010 és 2020 között 75%-kal növekedett, a megyék pedig 60% és 100% közötti ütemet vettek fel. A nagyvárosok egy része ezt felülmúlta akár 120%-os növekedést produkálva, másik fele viszont még az országos ütemet sem érte el.

Fő hipotézisem a koncentráció és a gazdasági teljesítmény kapcsolatát taglalja. Az iparágak koncentrációját a Herfindahl–Hirschman Index (HHI), a gazdasági teljesítményt pedig a városi GDP-ből képzett bázis viszonzyszám adta. Ezen két érték kapcsolatát 2010 és 2019 között városonként vizsgáltam, a GDP változás, mint függő, a HHI pedig mint magyarázó változó került a modellbe. Eredményül azt kaptam, hogy erős negatív irányú kapcsolat van a két tényező között, azaz a szerkezeti diverzifikáció elősegíti a gazdasági növekedést.

Végül a kalkulált regressziós egyenletek mentén prognózisokat készítettem különböző HHI csökkenési scenáriókra, amellyel kimutatható, hogy milyen potenciális növekedési pályát érhetnek el az egyes városok. Ezen információk hasznosak lehetnek a városok számára, hiszen a célzott gazdaságfejlesztés és befektetés ösztönzés irányvonalait tárják fel.

TÖBBSZEMPONTÚ DÖNTÉSELMÉLET A VEZETÉS SZÁMÁRA

Szerző: Tolvaj Márton, MA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Kovács Sándor, egyetemi docens

Életünk és munkánk során folyamatosan döntéseket hozunk, és bár esetenként egyszerűen az intuícióinkra hagyatkozunk, jellemzően mégis inkább adatok, mutatók, kimutatások, saját ismereteink vagy más tapasztalt személyek véleménye alapján jutunk elhatározásra. A legegyszerűbb döntések is több tényezőtől állnak, ami miatt egyfajta hasznossági átváltással szembesülünk a kritériumaink között. Nincs ez másként üzleti környezetben sem, ahol felmerül a számszerűsítés szükségessége annak érdekében, hogy a döntés bizonyíthatóan megalapozott és optimális legyen. Ebben a szférában ráadásul gyakori, hogy a kritériumokat meghatározását és az alternatívák értékelését nem egy, vagy néhány személy, hanem egy nagyobb létszámú csapat végzi, miközben a kritériumok száma is magasabb. Ilyen helyzetekben javasolt valamilyen MCDM (Multi-Criteria Decision Making), azaz többszempontú döntéshozási technika alkalmazása, amely képes a sok különböző kritériumot számszerűsíteni és összehasonlítani, továbbá segítséget nyújt a csapatmunka strukturált levezetésében.

Dolgozatomban egy üzleti szoftver beszerzési folyamatát írom le, amelyet AHP (Analytic Hierarchy Process) és TOPSIS (Technique of Order Preference Similarity to the Ideal Solution) MCDM technikák segítségével támogattam, beleértve az üzleti kritériumok összegyűjtését és azok fontosságának megállapítását, valamint a különböző alternatívák értékelését. Hipotézisem, hogy az AHP és TOPSIS módszerek együttes alkalmazásával jobb eredmény érhető el, mint csupán az AHP technika segítségével vagy a jelenlegi folyamat alkalmazásával. Továbbá feltevésem, hogy hamarabb juthatunk egyetértésre, mint azon esetekben, amikor nem használunk ilyen technikákat, valamint a szakemberek és jövőbeli felhasználók elégedettebbek az új módszer alkalmazásával, mint a korábbi beszerzési és döntési folyamatok során.

A kapott eredmények alapján az AHP és TOPSIS ötvözése működött a leghatékonyabban, a hipotézis második részét, miszerint hamarabb juthatunk egyetértésre, és a technikák alkalmazása felgyorsítja a folyamatot, elvetem, mert nem volt kimutatható különbség a folyamatok sebessége között. Az érintettek, a visszajelzések alapján, azonban jobbnak tartották az új folyamat minőségét, mint a korábbi kiválasztási folyamatokat.

A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG FOGALMÁNAK SZAKIRODALMI FELTÉRKÉPEZÉSE

Szerző: Tóth Boglárka, MSc I. évfolyam
Konzulensek: Dr. Nagy Adrián Szilárd, egyetemi docens
Kovács Tünde Zita, doktorandusz

Az emberi tevékenység – különösen az iparosodás kezdete óta – a linearitásra épül. Az erőforrások megnövekedett igénye, a rendelkezésre állás végeessége miatt új szemléletmódok váltak szükségessé. Ezzel egyidőben a környezeti fenntarthatóság kérdésköre is mindinkább előtérbe került. Az erőforrások ésszerű felhasználásának, valamint a már felhasznált erőforrások visszaforgatásának rendszere a körforgásos gazdaság.

Dolgozatom célja, hogy a releváns keresőszavak meghatározás után a körforgásos gazdaság fogalmának kapcsolatrendszerét minél alaposabban ismertesse és vizuálisan megjelenítse. További célom, hogy a munkám eredményeivel hozzájáruljak ennek a fiatal tudományterület fogalmának pontosabb meghatározásához, érthetőbbé és ismertebbé tenni az olvasók körében.

A fogalom feltérképezéséhez kutatásom során a körforgásos gazdaság szakirodalmi áttekintését követően egy online adatbázis és szoftver segítségével végeztem a vizsgálatot. Az elemzett szakirodalmak 2003 és 2021 közötti időszakból származnak a Web of Science online adatbázisból. A beazonosított 666 publikáció kigyűjtését követően a bibliometriai analízis elvégzéséhez a VOSviewer ingyenes szoftvert használtam. A program számos szűrési lehetőséggel és funkcióval rendelkezik, ezt kihasználva különböző beállításokkal végeztem elemzést kulcsszavakra és a megjelenés országaira/földrajzi megoszlására.

A vizsgálat eredményeként megállapítottam, hogy a körforgásos gazdaság témakörének feldolgozása és vizsgálata, valamint az adott ország ipari termelésének nagysága között szoros kapcsolat áll fenn, így elmondható, hogy azokon a területeken, ahol kiemelkedő az ipar szerepe ott már kialakult az igény a körforgásos gazdaság lehetőségeinek megismerésére.

MAGYAR ÉS SPANYOL NEMZETISÉGŰ FOGYASZTÓK SZOKÁSAINAK, VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA A FENNTARTHATÓSÁG KAPCSÁN

Szerző: Török Barbara, BA III. évfolyam
Konzulens: Bakosné Dr. Kiss Virág Ágnes, adjunktus

A fenntarthatóság témája világszinten ismert, hiszen egy globális problémára igyekszik megoldást találni. Célja olyan alternatívák létrehozása és használata inputok és outputok felhasználása során, amik kevesebb szennyezést okoznak, csökkentve a Föld által biztosított megújuló és nem megújuló erőforrások igénybevételét.

Kutatómunkám során célul tűztem ki magam elé, hogy megvizsgáljam fogyasztói oldalról, hogyan csökkenthető a környezetszennyezés mértéke. Fontos volt számomra, hogy ne csak egy nemzet esetében vizsgálódjak, így Spanyolországot választottam második országnak az összehasonlításra a nyelvismeret és korábbi, spanyol területen szerzett tapasztalataim alapján.

Először a szekunder adatgyűjtés keretében kutattam a fenntarthatóságot és az azzal kapcsolatos mérőszámokat, területeket. Ezután primer kutatásom keretében kérdőíves megkérdezést hajtottam végre, a célországoknak megfelelő nyelvekre fordítva azokat. Nyitott kérdésekre adott válaszok alapján szófelhőben ábrázoltam a kitöltők gondolatait a fenntarthatósággal kapcsolatban. A számszerűsíthető, feleletválasztós kérdések esetében pedig statisztikai próbáknak vettem alá az adatokat, ami során összehasonlítottam a spanyol és magyar kitöltők eredményeit leíró statisztikában, kereszttábla-elemzésekben és faktoranalízisben. A magyar kitöltők válaszai alapján kialakított faktorokból klasztereket is el tudtam különíteni.

A kutatás végén nem tapasztaltam kiugró eltéréseket a két ország eredményei között, ami számomra meglepő volt egy nyugati- és egy közép-kelet-európai ország eltérő szokásainak, környezetének ismeretében. A fenntarthatóság és környezetvédelem témája mindkét ország kitöltői számára fontos területet jelöl, és többféle módszerrel is igyekeznek csökkenteni az egyéni károsanyag-kibocsátásukat. A válaszadók leginkább a kormánytól és a vállalatoktól várják, hogy cselekedjenek a fenntartható fejlődés érdekében. Ezen kívül legfontosabbnak azt tartják, hogy már gyerekkorban megkezdődjön a környezettudatos nevelés. A kutatással kapcsolatban érdekesség volt, hogy míg saját tapasztalataim alapján a fenntarthatóság kommunikálása sokkal erősebb volt Spanyolországban, a lakosok tetteiben ez a fajta mélyebb elköteleződés nem jelent meg az összehasonlítás során.

MUNKAHELYI ELÉGEDETTSÉG MÉRÉSE EGY DÉL-ALFÖLDI MEZŐGAZDASÁGI VÁLLALATNÁL

Szerző: Varga Viktória, BA III. évfolyam
Konzulens: Dr. Pierog Anita, egyetemi docens

A mezőgazdaság fejlődése és a korszerű termelési technológiák megjelenése a munkaeszközök gépesítését eredményezte, mely hosszútávon nem csak gyorsabbá tette a munkavégzést, de effektívebb megoldást is jelentett a fizikai munkát végző dolgozók számára. Az élő munkaerő helyettesítése azonban nem minden területen, illetve egységben megoldható, éppen ezért egyre inkább felértékelődött az emberi erőforrás szerepe. A vállalatok ennek okán elkötelezetten keresik a megbízható és tapasztalt szakembereket a hatékony működés érdekében.

A megfelelő munkaerő kiválasztása viszont nem elég, a szervezeteknek meg is kell tudniuk tartani a munkavállalókat, ehhez pedig kulcsfontosságú a dolgozók elégedettsége. A munkahelyi elégedettség mérése azonban egy nagyon bonyolult és összetett folyamat, hiszen az eltérő egyéni preferenciák és a külső tényezők nagy mértékben befolyásolják az alkalmazottak véleményét.

Dolgozatom célja bemutatni a munkahelyi elégedettséget egy agrár területen tevékenykedő vállalat példáján keresztül, illetve rávilágítani azokra a dimenziókra, melyek a szervezet esetében fejlesztésre szorulnak. Kutatómunkám során primer és szekunder kutatásokat végeztem. Dolgozói kérdőív és interjú keretében felmértem, hogy a szervezetben dolgozó alkalmazottak hogyan vélekednek a vállalatról, majd hipotézisvizsgálatokat folytattam a változók közötti összefüggések tanulmányozása érdekében.

Az eredmények kiértékelését követően előterjesztettem azokat a javaslataimat, melyek véleményem szerint pozitív hatással lennének a dolgozók elégedettségére, és mely változtatások javítanának azokon a tényezőkön, melyek esetében nem volt teljes az elégedettség. Meggyőződésem ugyanis, hogy egy szervezet hosszú távon csak akkor lehet sikeres, ha a gazdasági eredmények mellett egyaránt odafigyel és törődik a munkavállalóival.

GYERMEKVÉDELEM A SPORTBAN

Szerző: Varga Zsófia, BSc III. évfolyam
Konzulens: Dr. Pfau Christa Sára, adjunktus

A pozitív sportélmények befolyásolják az egészséges fizikai és szellemi fejlődést, hozzájárulnak a helyes erkölcsi, etikai magatartás kialakulásához, a személyiség változásához. Ugyanakkor a sportszférának egy olyan biztonságos légkört kell megteremtenie, amely a gyermek érdekét és védelmét szolgálja.

Napjainkban olyan kiemelkedő élsportolók által átélt bántalmazások kerültek nyilvánosságra, melyek nem tesznek eleget ennek az „alapkövetelménynek”. Kényelmetlen téma és roppant nehéz objektívnek maradni, mivel hajszálvékony a választovonala annak, hogy mit tekinthetünk abúzusnak.

Vizsgálatomban a gyermekvédelmet elemeztem a sport színterén. Elsőként összehasonlítottam Magyar Kézilabda Szövetség, a Magyar Labdarúgó Szövetség valamint a Magyar Floorball Szakszövetség Etikai- és Gyermekvédelmi Szabályzatait és arra jutottam, hogy a szövetségek által megfogalmazott gyermekvédelmi szabályok túl általánosak és sokszor nem sportágspecifikusak. Ennek következtében sportágszövetségi és sportszervezeti szinten is nehéz olyan döntéseket hozni, melyek mind a gyermek mind a sportszakember érdekeit védene.

Primer kutatásomban online kérdőív segítségével mértem fel, hogy a sportolók pályafutásuk során éltek – e át érzelmi, fizikai bántalmazást akár az edzőtől akár csapattársaktól. A kérdőívem elkészítéséhez mintául vettem az UNICEF Magyar Bizottság által kiadott „Gyermekek tapasztalatai a sportban” című 2014-ben készített kutatást. A kérdőívemet 294 fő, kizárólag sportoló vagy egykor sportoló töltötte ki. Az adataimat Microsoft Excel függvényeivel és diagrammjaival összesítettem, valamint az IBM SPSS Statistics 26 statisztikai program segítségével értékeltem ki.

Kutatásom eredményéből kijelenthető, hogy a megkérdezettek több mint 40 százaléka csapattársi abúzusnak, 33 százaléka edző által elkövetett verbális bántalmazásnak, és 18 százaléka pedig sportszakember által elkövetett fizikai visszaélésnek volt kitéve. A felmérésből az is kiderült, hogy a sportolóknak milyen mentális károkat, személyiségtorzulásokat idézett elő az abúzus bármelyik formája. A kitöltők 30 százaléka serdülőkorában élte meg a legnehezebben ezeket az atrocitásokat, melyet 13 százalékkal a gyermekkorban átélt élmények követnek. Mentális károsodás szempontjából elmondható, hogy a sportolók 26 százalékában önértékelési zavart, 15 százalékában kisebbségi komplexust, 12 százalékában testképzavart eredményezett.

Kutatásom fő célja, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy a gyermekbántalmazás jelen van a sportközegben. Úgy gondolom, hogy megfelelő sportszakemberi képzéssel, kifogástalan gyermekvédelmi szabályokkal meg lehet teremteni azt az atmoszférát, ahol a sporttevékenységgel foglalkozó gyermek mellett, hogy versenysportoló lesz, gyermek marad, hiszen a gyermekkor egyszeri és megismételhetetlen, a kár, ami keletkezik, pedig egy életre meghatározó lehet.

AZ ETIKUS CÍMKÉK ÖSSZEHALONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Szerző: Vereb Zsófia Dorka, MA II. évfolyam

Konzulens: Tóth Eszter, tanársegéd

Jelenkorunk fogyasztóit egyre jobban foglalkoztatják az etikai kérdések, valamint az üzleti tevékenységek környezetre, társadalomra és gazdaságra gyakorolt hatásai. Az etikus fogyasztás magába foglal minden olyan individuális fogyasztói döntést, amelyben egy adott etikai témakör – pl. a társadalmi igazságosság elősegítése, környezetvédelem – a hagyományos döntéshozatali kritériumokkal, például a minőséggel és az árral párhuzamosan létezik.

A fogyasztók számára a vállalatok az etikus állításukat a legegyszerűbben etikus címkékkel kommunikálhatják, melyek alkalmazása önkéntes alapon valósul meg. Az etikus címkék száma az elmúlt évtizedekben azonban jelentősen gyarapodott, mely növeli a bizalmatlanság érzését a fogyasztókban, melyre egy hitelesebb és megbízhatóbb rendszer – vagy éppen egy szabvány – jelenthetné a megoldást.

Kutatásom célja az etikus címkék rendszerének vizsgálata, mely során a hazánkban legnépszerűbb címkéket ismertetem. Kutatási kérdéseim között szerepel továbbá, hogy a fogyasztók milyen szinten ismerik és bíznak meg a címkékben, illetve, hogyan lehetne csökkenteni a címkeáradatból fakadó bizalmatlanságot.

A dolgozatom első részében bemutatom a tudatos fogyasztással és az etikus termékekkel kapcsolatos szakirodalmat. Ezt követően ismertetem a hazánkban leginkább elérhető és legnépszerűbb etikus címkéket, mely során szekunder és primer kutatásom adatait is felhasználom. Primer kutatásom három fő részből áll: (1) fogyasztói megkérdezés, melyet a Debreceni Egyetem hallgatói körében végeztem és az SPSS programmal elemeztem; (2) szervezeti megkérdezés, mely során felkerestem a legnépszerűbb etikus címkéket kibocsátó szervezeteket; illetve (3) mélyinterjú a Magyar Szabványügyi Testület képviselőjével.

A primer és szekunder kutatásom alapján arra a következtetésre jutottam, hogy az általam megkérdezett egyetemi hallgatók még messze nem tekinthetőek etikus fogyasztónak, továbbá, hogy az etikus címkék rendszerével szembeni bizalmatlanságot az újonnan bevezetésre kerülő, MSZ ISO/TS 17033:2022 szabvány csökkenthetné hazánkban.

Összegzőként a kutatási eredményeimre támaszkodva igyekszem javaslatokat megfogalmazni az etikus címkék ismertségének és hitelességének növelése érdekében. Bízom abban, hogy az etikus címkék és az új szabvány segítségével hazánkban is előmozdulhat a tudatos fogyasztás.

**PÁLYAMUNKA NÉLKÜLI DETEP-ES
HALLAGTÓK ELŐADÁSAINAK
ÖSSZEFOGLALÓI**

**A COVID-19 ALATTI MUNKAVÉGZÉS SZORÁN A MUNKAVÁLLALÓK
VEZETŐKKEL SZEMBENI TULAJDONSÁG ÉS KOMPETENCIA ELVÁRÁSAI AZ
ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓBAN MULTINACIONÁLIS VÁLLALATOKNÁL**

Szerző: Bánszki Fruzsina Flóra, BA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Pierog Anita, egyetemi docens

Habár a COVID-19 még mindig jelen van, fontos következtetéseket tudunk levonni a lassan két és fél éve tartó megváltozott munkakörülményekről. A vezető szerepe ebben az időszakban még fontosabbá vált, hiszen egy teljesen új közegben kellett a beosztottjaikat menedzselni.

Kutatásomban a koronavírus idején munkavállalók vezetőikkel szembeni elvárásait vizsgálom Észak-Alföldi egységben található multinacionális vállalatoknál a vezetői tulajdonság és kompetencia elvárásokra levetítve. A célom ezzel, hogy felfedjem a koronavírus okozta munkavállalói igények változását a vezetőikkel szemben, továbbá az általam feltárt eredményeket összevegyem a szakirodalomban meglévő korábbi kutatások eredményeivel. Két fő vizsgálati célcsoportot határoztam meg: a HR és a pénzügyi részleget. Mind a két területen olyan szellemi munkakörök találhatók, amelyek véghezvitelük otthonról is, viszont a vezetőktől függ ennek mértéke és a kivitelezhetőségének a módja. A világjárvány nagyban megváltoztatta a munkavégzés körülményeit, amely tetten érhető a home office és az online kapcsolattartás fokozott térnyerésében. A kialakult helyzetet tovább bonyolította a gyermekes családok esetén a gyermek elhelyezésének kérdése. Kutatásom magába foglalja ezeknek a változásoknak a mértékét és befolyását. Továbbá azt is vizsgálom, hogy a munkahely választási szempontok és a vezetői elvárások között van-e szignifikáns összefüggés? A munkavállalók a vírus előtt a fizetést, a vezetőt és a munkaidő beosztást helyezték előtérbe. Azonban a fentebb említett változások miatt ez a sorrend várhatóan megváltozott. Egy vezetőtől elvárt volt, hogy a kialakult körülményekhez igazodjon, gyakran változtatni kellett a vezetési stílusán és az alkalmazottakkal való kapcsolattartáson is.

A kutatáshoz szükséges adatgyűjtés során egyaránt alkalmazok primer és szekunder módszereket is. A szekunder kutatással a hiteles szakirodalmat fogom feldolgozni. Hazai és külföldi szakfolyóiratok, honlapok és szakkönyvek is segítségemre válnak a kutatásban. Primer adatgyűjtésem során mind kvalitatív mind kvantitatív módszereket is alkalmazok. A kvalitatív módszerek közül a félig strukturált interjú, míg a kvantitatív módszerek közül a kérdőíves felmérést fogom alkalmazni.

A kutatásommal feltárt eredmények segíthetik a fluktuáció csökkentését/megértését multinacionális vállalatoknál, mindemellett hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a vezetők jobban tudjanak alkalmazkodni beosztottjaikhoz és azok elvárásaihoz.

CSEVEGŐROBOTOK ALKALMAZÁSA A CUSTOMER SERVICE TERÜLETÉN

Szerző: Gulyás Dávid János, BA II. évfolyam

Konzulens: Szendrey Orsolya, külső óraadó

„A vevőnek mindig igaza van!” szól a Césár Ritz által megfogalmazott mára szállóigévé vált állítás. Ma már inkább azt mondanánk, hogy a vevőnek mindig igaza van, itt és most. Az elmúlt években a Customer Service felé irányuló elvárások határozottan megemelkedtek. Az ügyfelek személyre szabott, gyors kiszolgálást várnak, s a vállalat célja is, hogy az ügyfélszolgálati részleg költséghatékonyra tétele mellett hangsúlyt fektessen az ügyfelekkel való intenzív kapcsolat kiépítésére. Ez a kettős cél hívta életre a csevegőrobotok alkalmazását az ügyfélszolgálati szektor berkein belül.

A csevegőrobotok képesek a természetes emberi nyelv megértésére, szimulálják az emberi beszélgetéseket, s használhatók üzenetkezelő alkalmazások, webhelyek, és telefonvonalak esetén is.

Kutatásomban szekunder adatgyűjtés segítségével igyekszek a csevegőrobotok működésére, OxIPO-modell aspektusából értelmezett tanulási folyamataira, kockázataira, alkalmazásának a vállalat eredményét befolyásoló hatásaira reflektálni. Továbbá arra is keresem a választ, hogy az Észak-alföldi régióban milyen az ügyfélszolgálat területén alkalmazott csevegőrobotok általános fogyasztói megítélése. Netnográfiai kutatás segítségével először azonosítani próbáltam az elkülöníthető fogyasztói csoportokat, majd online kérdőív segítségével igyekeztem a csevegőrobotokkal szemben támasztott elvárásokat, igényeket felmérni, mögöttes véleményeket, tapasztalatokat feltárni.

Ami az eredményeket illeti, beigazolódt az azon feltételezésem, mely szerint ma már nem csak a fiatalabb, iskolázottabb rétegek, de az idősebb, illetve alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők is találkoztak már az ügyfélszolgálat területén alkalmazott csevegőrobotokkal. A kérdőív során a csevegőrobotokat felhasználásuk szerint két fő csoportra bontottam, a telefonos ügyintézés során használt beszélgetőrobotokra, illetve az online ügyintézés során alkalmazott chatrobotok csoportjára. Az eredményekből kiderült, hogy a beszélgetőrobotok szélesebb körben ismertek, így a csevegőrobotok ezen típusának megítélését részletesebben is elemeztem.

A téma jellege és a kutatási eredményeim is azt mutatják, hogy számos irányban lehetne folytatni a kutatást. Az online ügyintézés során alkalmazott chatrobotok megítélését is érdemes lenne mélyrehatóbban vizsgálni, s a csevegőrobotok két típusának megítéléséről összehasonlító elemzést végezni.

ONLINE MARKETING ESZKÖZÖK HASZNÁLATÁNAK ALAKULÁSA DEBRECEN TURIZMUSÁBAN A COVID-19 VILÁGJÁRVÁNY HATÁSÁRA

Szerző: Nagy Fruzsina, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Fehér András, adjunktus

A pályamunka témája Debrecen turizmusának vizsgálata a COVID-19 járvány hatására különös tekintettel az online elemek változására. A vizsgálatot saját tapasztalataim motiválták, melyek szerint a világjárvány hatására a különféle vállalatok marketingkommunikációja jelentős mértékben megsokszorozódott az online térben, a korábbi időszakhoz képest.

A kutatásom célja, a dolgozat során, a város turizmusában résztvevő vállalkozások szerepének felmérése, továbbá, meg szeretném vizsgálni, az alább említett szereplők online marketing folyamataiban bekövetkező változásokat is. Szeretném feltérképezni, hogy a turisztikai vállalkozásoknak milyen platformokon és milyen módon sikerült a marketingkommunikációt véghezvinniük a világjárvány alatt, változtattak-e valamin, illetve a járványhelyzet helyreállítása után, szeretnék-e a továbbiakban is használni azt, vagy visszatérnének a régebbi módszerekhez.

A szakirodalmi áttekintés során először egy globális áttekintés készült a turizmus helyzetéről, melyet egyre szűkítettem, mindaddig, amíg Debrecen város adatai kerültek bemutatásra. Természetesen külön ismertettem a COVID-19 világjárvány sajátos hatásait is a szektorra. Továbbá megírásra került egy átfogó marketing áttekintés, amelyet egy turizmusmarketinget is érintő rész követett. Ezek után konkrét bemutatásra kerültek a turizmusban használt online marketing eszközök, illetve feltérképeztem a város turisztikai szereplői által használt online marketing elemeket.

A jövőre vonatkozóan, szeretném a Debrecen turizmusában résztvevő nagyobb szállodák és szervezetek vezetőit felkeresni egy interjú erejéig. Konkrétan az Aquaticum Debrecen Termál & Wellness Hotel****, a Hotel Divinus****, a Hotel Lycium**** Debrecen valamint a Platán Hotel*** szálloda igazgatóit. Továbbá a *Főnix Rendezvényszervező* Közhasznú Nonprofit Kft-t, a debreceni Tourinform irodát és esetleg még a Debreceni Nemzetközi Repülőteret is szeretném felkeresni. A fent említett változásokról szeretném a fogyasztókat is megkérdezni egy online kérdőív segítségével.

A MUNKAHELYI JÓLLÉT EGYES ELEMEINEK MEGJELENÉSE A HAZAI KUTATÁSOKBAN

Szerző: Pelyák Lejla, MA I. évfolyam
Konzulens: Dr. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens

A munkavállalói jóllét kérdésköre minden szervezet és minden munkavállaló esetében felmerül. Mi a jóllét, mi okozza és milyen jelentőséggel bír a mindennapokban? A munkavállalók megtartása amennyire prioritás, annyira kihívás a szervezeteknek és a jelenkori munkaerőpiaci helyzet sem segíti a fluktuáció elkerülését és a lojalitás kiépítését a munkáltató és a munkavállaló között.

A munkahelyi jóllét elemei, befolyásoló tényezői közé tartozik a munkahelyi elégedettség, a munka-magánélet egyensúlya, az elkötelezettség a munka, munkahely iránt, a sportolási lehetőségek és az egészségmegőrzés, illetve a munkahelyi stressz. Ezen elemek határozzák meg, hogy mely jóléti intézkedések bevezetése növeli a hatékonyságot, miközben csökkennek a munkával kapcsolatos negatív érzések.

Kutatásom célja, hogy bemutassam a munkavállalói jóllét szerepét és jelentőségét a szervezetekben. Általános célul tűztem ki, hogy ismertessem a well-being elemeinek megvalósulását a gyakorlatban, hogy azok hogyan hatnak a munkavállalókra és teljesítményükre. Mindezt elsősorban hazai és nemzetközi szakirodalmi feltérképezés keretében alapozom meg.

Online kutatómódszertan segítségével tártam fel a well-being témakör legelső magyar nyelvű tudományos értekezéseit és az azóta napvilágra hozott vizsgálatokat, hogy megismerjem mely jóléti elem(ek) kutatása van előtérben és mely komponens(ek) elemzése kap kevesebb figyelmet. A kutatott tárgykör esetében górcső alá vettem, hogy milyen módszereket helyeztek előtérbe az adatok elemzésekor és milyen következmények fogalmazódtak meg az eredmények kiértékelésekor. A Magyar Tudományos Művek Tárának keresőmotorját alkalmaztam a vizsgálat során.

A kutatási eredmények alapján megállapítottam, hogy míg a jóllét területének tanulmányozása a 20. század második felében megjelent, a munkahelyre vonatkozó well-being később, leginkább a 2000-es években vetődött fel. Tehát modernkori kutatási területnek tekinthető a munkahelyi well-being vizsgálata.

A well-being egyes elemeinek vizsgálata pedig már a 2000-es évek előtt kezdetét vette, elsőként a munkahelyi elégedettség a 70-es évek végén és a 80-as években a munka-magánélet egyensúlyának vizsgálata. A munkahelyi stressz, az egészségmegőrzés, a fizikai aktivitás és a munka iránti elkötelezettség vizsgálata a századforduló után kezdődött. A hosszabb ideje kutatás kutatási témaként szolgáló well-being faktorok több közleménnyel, több eredménnyel rendelkeznek, az újabb jóléti tényezőkhöz képest.

JEGYZETEK

